

TEISĖJŲ GARBĖS TEISMAS

S P R E N D I M A S

2026 m. kovo 9 d. Nr. 21P-1

Vilnius

Teisėjų garbės teismas, susidedantis iš Laimučio Alechnavičiaus, Godos Ambrasaitės-Balynienės (pirmininkė), Jolantos Čepukėnienės (pranešėja), Giedrės Jakštienės, Dianos Labokaitės, Snieguolės Matulienės, Vitos Valeckaitės,

sekretoriaujant Nacionalinės teismų administracijos Administravimo skyriaus vyriausiajai specialistei Ingai Laurinavičienei,

nedalyvaujant Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teisėjai Monikai Ambrasaitėi-Valentinavičienei,

viešame posėdyje (išskyrus posėdžio dalį, susijusią su teisėjos Monikos Ambrasaitės-Valentinavičienės sveikatos būkle) vaizdo konferencijų būdu išnagrinėjo Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teisėjai Monikai Ambrasaitėi-Valentinavičienei Teisėjų etikos ir drausmės komisijos 2025 m. gruodžio 3 d. sprendimu Nr. 18P-5 iškeltą drausmės bylą.

Teisėjų garbės teismas

n u s t a t ė :

1. Teisėjų etikos ir drausmės komisija (toliau – ir Komisija) 2025 m. gruodžio 3 d. sprendimu Nr. 18P-5 (toliau – Sprendimas, Komisijos sprendimas) Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teisėjai M. Ambrasaitėi-Valentinavičienei iškėlė drausmės bylą už Lietuvos Respublikos teisėjų etikos kodekse (toliau – Teisėjų etikos kodeksas) įtvirtintų pagarbos žmogui, pagarbos ir lojalumo valstybei, pareigingumo principų pažeidimą. Teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės elgesys Komisijos buvo įvertintas kaip žeminantis teisėjo vardą bei kenkiantis teisminės valdžios autoritetui, ir tai sudaro drausminės atsakomybės pagrindą.
2. Drausmės byla teisėjai M. Ambrasaitėi-Valentinavičienei buvo iškelta pagal Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro J. L. (toliau – ir vyriausiasis prokuroras) ir Vilniaus apygardos teismo pirmininkės L. B. (toliau – ir teismo pirmininkė) teikimus.
3. Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro J. L. 2025 m. gegužės 29 d. teikime nurodyta, kad teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės 2024 m. birželio 28 d. priimtu nuosprendžiu baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024 D. L. pripažintas kaltu, padaręs nusikalstamą veiką, numatytą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK)140 straipsnio 1 dalyje, ir jam skirta 9 mėnesių laisvės apribojimo bausmė be intensyvios priežiūros, paskirti įpareigojimai dalyvauti elgesio pataisos programoje, atlyginti nusikalstama veika padarytą žalą. Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija 2025 m. gegužės 6 d. nutartimi baudžiamojoje byloje Nr. 1A-17-574/2025 panaikino Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų 2024 m. birželio 28 d. nuosprendį ir bylą perdavė nagrinėti iš naujo apylinkės teismui. Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad baudžiamąją bylą Nr. 1-20-1150/2024 pirmąja instancija nagrinėjusi teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė šiuurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – Baudžiamojo proceso kodeksas, BPK) 6 straipsnio, 308 straipsnio 1, 3–4 dalių reikalavimus ir proceso viešumo principą. Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, įvertinusi kaltinamojo, liudytojos teismo posėdžių sekretorės parodymus, apeliacinės

instancijos teismui pateiktus rašytinius duomenis, nusprendė, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė 2024 m. birželio 28 d. į posėdžių salę negrižo ir nuosprendžio nepaskelbė. Atvykusiems kaltinamajam ir jo gynėjui buvo įteiktas tik teismo posėdžių sekretorės parašu patvirtintas 2024 m. birželio 28 d. nuosprendžio nuorašas, be teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės parašo. Taip pat vyriausiojo prokuroro teikime nurodyta, kad ši nedidelės apimties baudžiamoji byla, kurioje asmeniui pareikšti kaltinimai dėl padaryto vieno nesunkaus nusikaltimo, numatyto BK 140 straipsnio 1 dalyje, pirmosios instancijos teismo buvo nagrinėjama ilgiau nei pusantrų metų, o nuosprendžio paskelbimas atidėtas iki 2024 m. birželio 28 d. Vyriausiojo prokuroro vertinimu, teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės elgesys galėjo pažeisti kelias Baudžiamojo proceso kodekso nuostatas: BPK 308 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis, reglamentuojančias nuosprendžio paskelbimo tvarką, ir BPK 242¹ straipsnį, 243 straipsnio 2 dalį, 261 straipsnio 6 dalį, 302 straipsnio 2 ir 4 dalis bei 310 straipsnio 1 dalį, kurios nustato bendrąsias bylos nagrinėjimo teisme taisykles, nuosprendžio surašymo ir paskelbimo terminus bei nuosprendžio nuorašo įteikimo tvarką. Be to, vyriausiojo prokuroro vertinimu, teisėja galimai pažeidė teismo proceso viešumo, greitumo ir ekonomiškumo principus.

4. Teisėjų etikos ir drausmės komisija 2025 m. birželio 10 d. raštu Nr. 17P-59-(7.4.8.Mr) pavedė Vilniaus apygardos teismo pirmininkei atlikti tyrimą dėl vyriausiojo prokuroro teikime nurodytų aplinkybių.
5. Vilniaus apygardos teismo pirmininkės sudaryta komisija (toliau – VAT komisija), atlikusi tyrimą, 2025 m. rugsėjo 8 d. patikrinimo akte Nr. IA-5-2025 (toliau – patikrinimo aktas) nustatė, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė ne tik nepaskelbė 2024 m. birželio 28 d. nuosprendžio baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024, tačiau nagrinėdama baudžiamąsias bylas pažeidė proceso normas ir kitų teisės aktų reikalavimus, bei pasiūlė Vilniaus apygardos teismo pirmininkei kreiptis į Komisiją dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjai M. Ambrasaitėi-Valentinavičienei.
6. Komisijoje 2025 m. rugsėjo 23 d. gautas Vilniaus apygardos teismo pirmininkės L. B. teikimas, kuriame nurodyta, kad patikrinimą atlikusi VAT komisija 2025 m. rugsėjo 8 d. patikrinimo akte Nr. IA-5-2025 konstatavo, jog teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė pažeidė BPK 6 ir 308 straipsnių reikalavimus, nes baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024 nuosprendis nebuvo paskelbtas viešai. Taip pat komisija nustatė, kad teisėja nesilaikė BPK 242 straipsnio reikalavimų, nes organizavo teisiamuosius posėdžius nuotoliniu būdu (ir tokiu būdu pati dalyvavo bylų nagrinėjimo procese), nesant jokių išskirtinių aplinkybių. VAT komisijos vertinimu, nė vienoje iš nutarčių, kuriose nutarta teisiamąjį posėdį organizuoti nuotoliniu būdu, nėra nurodyta aplinkybių, dėl kurių nebuvo galimybės baudžiamąją bylą nagrinėti įprastine tvarka – gyvai teismo posėdžių salėje. Prie VAT komisijos patikrinimo akto pridėti teisiamųjų posėdžių vaizdo įrašai patvirtino, kad teisiamuosiuose posėdžiuose nuotoliniu būdu dalyvavusi teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė nė vienu atveju su savimi neturėjo baudžiamosios bylos medžiagos, t. y. baudžiamoji byla buvo pas teismo posėdžių sekretorę, o ne pas teisėją, kurios nebuvo teismo patalpose. Pažeidžiant proceso normas teismui priskirtus atlikti procesinius veiksmus atliko (buvo įpareigota atlikti) teismo posėdžių sekretorė arba jie iš viso nebuvo atliekami. Teismo pirmininkės manymu, teikime aprašyti atvejai įrodo, kad teisėja, nuotoliniu būdu nagrinėdama baudžiamąsias bylas, negebėjo užtikrinti sklandžios proceso eigos, proceso dalyviams neužtikrino realios galimybės tinkamai pasinaudoti procesinėmis teisėmis, o virtualus procesas teismui sukėlė problemų tiriant įrodymus. Teikime nurodyta, kad atliekant patikrinimą nustatyta, jog teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė, nagrinėdama baudžiamąsias bylas Nr. 1-763-1150/2024 (2024 m. rugpjūčio 14 d. posėdis), Nr. 1-61-1150/2025 (2024 m. rugsėjo 18 d. posėdis), Nr. 1-70-1150/2024 (2024 m. balandžio 9 d. posėdis), Nr. 1-115-1150/2025 (2025 m. sausio 23 d. posėdis), Nr. 1-675-1150/2024 (2024 m. rugpjūčio 6 d. posėdis), Nr. 1-1046-1150/2024 (2024 m. rugpjūčio 22 d. posėdis), Nr. 1-122-1150/2024 (2024 m. sausio 11 d. posėdis), Nr. 1-56-1150/2025 (2024 m. sausio 11 d. posėdis) nuotoliniu būdu ir pati nedalyvaudama teismo salėje nedėvėjo teisėjo mantijos ir ženklą su Lietuvos valstybės herbu, tokiais veiksmais pažeidė Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (toliau – Teismų įstatymas) 35 straipsnio nuostatas.

7. Taip pat teismo pirmininkės teikime nurodyta, kad teisėja pažeidė Teisėjų tarybos 2013 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. 13P-145-(7.1.2) „Dėl bylų ir su teismo procesu susijusios informacijos tvarkymo vien elektronine forma“ nuostatas, nes kai kuriose pagal bendrąsias proceso taisykles nagrinėtose baudžiamosiose bylose tam tikrus teismo procesinius sprendimus, įskaitant nuosprendžius, pasirašė LITEKO elektroniniu parašu.
8. Be to, teikime nurodyta, kad, patikrinimą atlikusios VAT komisijos vertinimu, teisėja neužtikrino suformuotos Lietuvos Aukščiausio Teismo praktikos laikymosi dėl nuosprendžio nuorašo tikrumo patvirtinimo, nesiėmė priemonių, kad būtų parengti tinkami nuosprendžių nuorašai, kadangi baudžiamosiose bylose Nr. 1-1186-1150/2024, Nr. 1-20-1150/2024, Nr. N1-1078-1150/2024, Nr. 1-164-1150/2024, Nr. N1-72-1150/2024, Nr. 1-176-1150/2025, Nr. 1-115-1150/2025, Nr. 1-52-1150/2025, Nr. 1-1075-1150/2024, Nr. 1-528-1150/2024, Nr. 1-70-1150/2024, Nr. 1-20-1150/2024, Nr. 1-147-1150/2025 LITEKO prisegtas nuosprendžio nuorašas PDF formatu be teisėjos parašo, patvirtintas teismo posėdžių sekretoriaus. Neatitinkantys teismo procesinio sprendimo nuorašui keliamų reikalavimų teismo nuosprendžiai išsiųsti proceso dalyviams. Taip pat patikrinimo metu nustatyta, kad baudžiamojame byloje Nr. 1-38-1150/2024 nėra 2024 m. vasario 15 d. nutarties, kuria nuosprendžio priėmimo ir paskelbimo terminas pratęstas iki 2024 m. vasario 27 d., originalo; baudžiamojame byloje Nr. N1-72-1150/2024 esantis 2023 m. spalio 11 d. teisiamojo posėdžio protokolas bei baudžiamojame byloje Nr. 1-61-1150/2025 (Nr. 1-1084-1150/2024) esantis 2024 m. lapkričio 28 d. teisiamojo posėdžio protokolas nepasirašyti bylą nagrinėjusios teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės.
9. Taip pat teismo pirmininkės teikime daroma prielaida, kad ne tik baudžiamojame byloje Nr. 1-20-1150/2024, bet ir kitose teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės išnagrinėtose baudžiamosiose bylose teismo nuosprendžiai nebuvo paskelbti. Teikime nurodyta, kad patikrinimą atlikusi VAT komisija nustatė, jog baudžiamojame byloje Nr. 1-122-1150/2024 2024 m. birželio 28 d. paskelbtas nuosprendis, teisiamojo posėdžio protokole pažymėta, kad proceso dalyviai į nuosprendžio paskelbimą neatvyko, tačiau baudžiamojame byloje įsiūta pažyma apie teismo procesinių dokumentų įteikimą patvirtina, kad nuosprendžio nuorašas nukentėjusiajam įteiktas tą pačią dieną – 2024 m. birželio 28 d., kai paskelbtas nuosprendis, į jam suprantamą kalbą išversta nuosprendžio rezoliucinė dalis. VAT komisija taip pat nustatė, kad baudžiamojame byloje Nr. 1-61-1150/2025 2025 m. sausio 10 d. paskelbtas teismo nuosprendis, teisiamojo posėdžio protokole pažymėta, kad į nuosprendžio paskelbimą proceso dalyviai neatvyko, tačiau pažyma apie teismo procesinių dokumentų įteikimą patvirtina, kad nukentėjusiajam 2025 m. sausio 10 d. buvo įteiktas nuosprendžio nuorašas.
10. Teismo pirmininkė teikime nurodė, kad patikrinimo metu nustatytų teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės pažeidimų gausa leidžia įžvelgti Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnyje įtvirtinto pagarbos žmogui, 7 straipsnyje nustatyto pagarbos ir lojalumo valstybei ir 15 straipsnyje įtvirtinto pareigingumo principų nesilaikymą. Atsižvelgusi į teikime išdėstytus faktus, vadovaudamasi Teismų įstatymo 84 straipsnio 4 dalimi, teismo pirmininkė prašė teisėjai M. Ambrasaitėi-Valentinavičienei iškelti drausmės bylą.
11. Teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė Teisėjų etikos ir drausmės komisijai pateikė rašytinius paaiškinimus, kuriuose neneigė teikimuose nurodytų jos veiklos trūkumų faktų. Teisėja paaiškino, kad rinkosi nuotolinio darbo formą dėl (*duomenys neskelbtini*), ji manė turinti diskreciją organizuoti teisiamuosius posėdžius nuotoliniu būdu ir buvo įsitikinusi, kad tai nebus laikoma pažeidimu. Teisėja pažymėjo, kad aptariamam metu teisme nebuvo teismo pirmininko, teismo bendruomenė nebuvo kviesta į susirinkimus, nebuvo analizuojami aktualūs darbo organizavimo klausimai, todėl teisėjai veikė savo nuožiūra. Komisijai pateiktus rašytinius paaiškinimus teisėja iš esmės palaikė ir Komisijos posėdžio metu. Teisėja papildomai paaiškino, kad visiškai pripažįsta savo kaltę dėl padarytų pažeidimų, padarė išvadas ir deda visas pastangas, jog panašių pažeidimų jos darbe nebebūtų. Teisėja patikino, kad visus teismo posėdžius veda kontaktiniu būdu iš teismo posėdžių salės. Teisėja Komisijos prašė atsižvelgti į aplinkybes, kad darbo kokybei turėjo įtakos (*duomenys neskelbtini*), ir nekelti jai drausmės bylos (Sprendimo 17, 18 punktai).

12. Teisėjų etikos ir drausmės komisija, remdamasi surinktais rašytiniais duomenimis, išklausiusi teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės paaiškinimus, konstatavo, kad vyriausiojo prokuroro ir teismo pirmininkės teikimuose nurodytas teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės elgesys pažeidžia Teisėjų etikos kodekso principų reikalavimus, todėl nutarė teisėjai iškelti drausmės bylą.
13. Komisija, išnagrinėjusi teikimų medžiagą konstatavo, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė 2024 m. birželio 28 d. į nuosprendžio paskelbimą baudžiamajoje byloje Nr. 1-20-1150/2024 atvykus kaltinamajam ir jo gynėjui nuosprendžio nepaskelbė viešai, neišaiškino nuosprendžio apskundimo tvarkos ir terminų, žodinio ir rašytinio apeliacinio proceso sąlygų, kaltinamajam paskirtų bausmių vykdymo ypatumų. Komisija padarė išvadą, kad tokiais veiksmais teisėja nesilaikė konstitucinio teisės viešumo imperatyvo ir neužtikrino bylos nagrinėjimo teisme viešumo principo, įtvirtinto BPK 9 straipsnyje, bei padarė BPK 308 straipsnyje įtvirtintos nuosprendžio paskelbimo tvarkos pažeidimus, taip pažeidė pagarbos žmogui principą, įtvirtintą Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 punkte, ir pareigingumo principą, įtvirtintą Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktuose.
14. Komisija taip pat nustatė, kad baudžiamajoje byloje Nr. 1-20-1150/2024 ir dar 12 kitų baudžiamųjų bylų (Nr. 1-1186-1150/2024, Nr. N1-1078-1150/2024, Nr. 1-164-1150/2024, Nr. N1-72-1150/2024, Nr. 1-176-1150/2025, Nr. 1-115-1150/2025, Nr. 1-52-1150/2025, Nr. 1-1075-1150/2024, Nr. 1-528-1150/2024, Nr. 1-70-1150/2024, Nr. 1-20-1150/2024 ir Nr. 1-147-1150/2025) LITEKO buvo prisegtas nuosprendžio nuorašas PDF formatu be teisėjos parašo, patvirtintas tik teismo posėdžių sekretoriaus, o neatitinkantys teismo procesinio sprendimo nuorašui keliamų reikalavimų teismo nuosprendžių nuorašai išsiųsti (įteikti) proceso dalyviams. Komisija konstatavo, kad tokiais veiksmais teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė nesilaikė BPK 310 straipsnyje bei Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotoje praktikoje nustatytos nuosprendžio nuorašo parengimo, patvirtinimo ir įteikimo tvarkos, taip pažeidė pagarbos žmogui principą, įtvirtintą Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 punkte, ir pareigingumo principą, įtvirtintą Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktuose.
15. Komisija taip pat konstatavo, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė nesilaikė BPK 8² straipsnio 2 dalies ir 242 straipsnio reikalavimų, kadangi baudžiamųjų bylų nagrinėjimą paprastai organizavo nuotoliniu būdu, taigi, teisėja neužtikrino, kad teismo procesas būtų tiesioginis ir žodinis, o nuotolinių teismo posėdžių organizavimas vyktų tik išimtiniais atvejais. Komisija nustatė, kad nė vienoje iš teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės priimtų nutarčių, kuriose nutarta teisiamaji posėdį organizuoti nuotoliniu būdu, nėra nurodyta išimtinių aplinkybių, dėl kurių nebuvo galimybės baudžiamąją bylą nagrinėti įprastine tvarka – gyvai teismo posėdžių salėje. Priešingai, daugumoje VAT komisijos patikrintų baudžiamųjų bylų (išskyrus baudžiamąsias bylas Nr. N1-72-1150/2024, Nr. 1-38-1150/2024, Nr. 1-5-1150/2024, Nr. 1-209-1150/2024, Nr. 1-70-1150/2024, Nr. 1-20-1150/2024) jau pirminėje bylos nagrinėjimo stadijoje priimant nutartis dėl bylos perdavimo nagrinėti teisiama jame posėdyje buvo nurodoma, kad paskirtas teisiama sasis posėdis vyks nuotolinėmis ryšių priemonėmis, visiškai nepagrindžiant tokio pasirinkimo išimtinio pobūdžio ir teisėto tikslo.
16. Komisija sprendime konstatavo, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė ne tik neužtikrino, kad teismo procesas būtų tiesioginis ir žodinis, o nuotolinių teismo posėdžių organizavimas vyktų tik išimtiniais atvejais, bet ir organizuodama nuotolinius teismo posėdžius nesilaikė BPK, Teismų įstatymo, Teisėjų tarybos 2021 m. rugpjūčio 27 d. protokoliniu nutarimu patvirtintų Rekomendacijų dėl nuotolinių teismo posėdžių organizavimo (toliau – Rekomendacijos) ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų. Teisėja, pirmininkaudama nuotoliniams teismo posėdžiams, neužtikrino sklandaus ir proceso įstatyme nustatytus reikalavimus atitinkančio bylų nagrinėjimo proceso, proceso dalyvių teisių ir pareigų, o būtent:
 - 16.1. Nuotoliniu būdu organizuojamuose teisiamuosiuose posėdžiuose teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė dalyvavo ne iš teismo patalpų, taigi nesilaikė Teismų įstatymo 34 straipsnio 8 dalies reikalavimų.

- 16.2. Nagrinėdama baudžiamąsias bylas ne iš teismo posėdžio salės ir teismo patalpų, neturėjo bylų medžiagos, iki posėdžių pradžios nebuvo susipažinusi su proceso dalyvių pateiktais dokumentais, dėl to pavedimus surasti tam tikrus dokumentus ne kartą davė teismo posėdžio sekretorei, ne pati tikrino baudžiamųjų bylų medžiagą, o pasiklojė teismo posėdžių sekretorės žodžiais, procesinius sprendimus dėl dokumentų prijungimo priėmė neprofesionaliai, nesusipažinusi su šiais dokumentais. Komisijos vertinimu, taip elgdamasi teisėja netinkamai atliko savo pareigas, sukėlė abejonių dėl savo kompetencijos ir pareigingumo, todėl tokie jos veiksmai gali būti vertinami kaip Teisėjų etikos kodekse įtvirtinto pareigingumo principo pažeidimai.
- 16.3. Teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės veiksmai, kai ne ji, o jos pavedimu teismo posėdžių sekretorė atliko tam tikrus procesinius veiksmus – ieškojo byloje pateiktų procesinių dokumentų, balsu įspėjo liudytoją dėl atsakomybės už melagingų parodymų davimą, perskaitė priesaikos tekstą, paklausė liudytojo, ar suprato priesaiką, t. y. teismo posėdžio pirmininkaujancio teisėjo procesines pareigas perkėlė teismo posėdžių sekretorei, ne tik pažeidė proceso normas, bet ir teisėjo etikos reikalavimus, nes pašaliniam stebėtojui galėjo sukelti abejonių dėl teisėjos kompetencijos ir pareigingumo. Atsižvelgusi į nustatytas aplinkybes, Komisija padarė išvadą, kad teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės elgesys neatitiko reikalavimo tinkamai vadovauti teismo posėdžiui ir buvo nesuderinamas su teisėjams keliamais ypač aukštais etikos standartais. Komisija konstatavo, kad tokie teisėjos veiksmai gali būti vertinami kaip Teisėjų etikos kodekse įtvirtinto pareigingumo principo pažeidimai.
- 16.4. Teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė, dalyvaudama nuotoliniu būdu organizuojamuose teisiamuosiuose posėdžiuose, nesiėmė priemonių, kad būtų užtikrintos visos būtinos procesinės garantijos ir būtų užtikrinta kiekvieno byloje dalyvaujančio asmens teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, nes BPK nustatyta tvarka proceso dalyviai neturėjo galimybių bylą nagrinėjančiai teisėjai perduoti dokumentų prijungti prie baudžiamosios bylos medžiagos, nebuvo galimybės teismui balsu perskaityti baudžiamosios bylos medžiagoje esančio civilinio ieškinio, dėl netinkamos kokybės garso ir vaizdo nebuvo užtikrintos proceso dalyvių teisės būti išklaustytiems. Teisėja nesiėmė priemonių, kad būtų laikomasi BPK, Rekomendacijų bei užtikrinta tinkama garso ir vaizdo kokybė, matytusi visi proceso dalyviai, būtų užtikrinta tinkama proceso dalyvio aplinka, o posėdžių eiga būtų sklandi, klausimai ir atsakymai nebūtų kartojami. Nors proceso dalyviai dažnai reiškė pastabas dėl garso ir vaizdo kokybės, tačiau teisėja į jas nereaguodavo. Be to, teisėja ne visada sugebėjo užtikrinti teismo posėdžio tvarką, kad proceso dalyviai nekalbėtų be teisėjos leidimo, dėmesingai klausytų teisėjos patvarkymų. Baudžiamajoje byloje Nr. 1-1046-1150/2024 vykusį teisiąją posėdį teisėja vedė nedėmesingai, neatidžiai klausėsi kaltinamųjų baigiamųjų kalbų, po proceso dalyviams suteiktos replikos teisės pamiršo suteikti kaltinamiesiems paskutinį žodį, iki teisiąjo posėdžio pabaigos neišlaikė rimties. Komisija konstatavo, kad dėl nurodytų teisėjos veiksmų teismo procesas prarado jam būdingą orumą, taip pat buvo silpninamas pasitikėjimas teismu ir pačiu teisingumo vykdymu, todėl teisėjos veiksmai gali būti vertinami kaip pagarbos žmogui ir pareigingumo etikos principų, įtvirtintų Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 ir 3 punktuose bei 15 straipsnio 1 ir 3 punktuose, pažeidimai.
17. Taip pat, nustačiusi, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė, nagrinėdama baudžiamąsias bylas Nr. 1-675-1150/2024 (2024 m. rugpjūčio 6 d. posėdis), Nr. 1046-1150/2024 (2024 m. rugpjūčio 22 d. posėdis), Nr. 1-61-1150/2025 (2024 m. rugsėjo 18 d. posėdis) ir Nr. 1-115-1150/2025 (2025 m. sausio 23 d. posėdis), nedėvėjo teisėjo mantijos ir ženkle su Lietuvos valstybės herbu, Komisija padarė išvadą, kad toks teisėjos elgesys sudarė prielaidas sumenkinti teisėjos autoritetą, orumą, teismo proceso reikšmingumą, pagarbą teismui ir yra nesuderinamas su teisėjams keliamais ypač aukštais etikos standartais, todėl yra požymių, jog teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė tokiais veiksmais pažeidė Teisėjų etikos kodekse įtvirtinto pagarbos ir lojalumo valstybei principo reikalavimus (Teisėjų etikos kodekso 7 straipsnis 4 punktas) bei pareigingumo principą, įtvirtintą Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktuose, ir tokiu savo elgesiu pažemino teisėjo vardą.

18. Be to, nustačiusi, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė nepasirašė baudžiamojoje byloje Nr. N1-72-1150/2024 esančio 2023 m. spalio 11 d. teismo posėdžio protokolo ir baudžiamojoje byloje Nr. 1-61-1150/2025 (Nr. 1-1084-1150/2024) 2024 m. lapkričio 28 d. esančio teismo posėdžio protokolo, Komisija konstatavo, kad tokiais veiksmais teisėja nesilaikė BPK 261 straipsnyje nustatytų reikalavimų, sudarė prielaidas apriboti BPK 261 straipsnio 7 dalyje įtvirtintas proceso dalyvių teises susipažinti su teismo posėdžio protokolų įrašais ir pateikti savo pastabas. Nustačiusi, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė baudžiamojoje byloje Nr. 1-38-1150/2024 2024 m. vasario 15 d. nutartimi pratęsė nuosprendžio priėmimo ir paskelbimo terminą, tačiau baudžiamojoje byloje nėra šios nutarties originalo, Komisija konstatavo, kad tokiais veiksmais teisėja pažeidė BPK 31, 253 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Komisija padarė išvadą, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė savo elgesiu nesilaikė Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 punkte įtvirtinto pagarbos žmogui bei Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktuose įtvirtintų pareigingumo principo reikalavimų.
19. Teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė Teisėjų garbės teismui 2026 m. vasario 4 d. pateiktame rašytiniame paaiškinime nurodė, kad, jos vertinimu, Komisijos sprendimas yra per griežtas, priimtas iš esmės taip ir neatsižvelgus į visas reikšmingas aplinkybes, o ypač – į (*duomenys neskelbtini*). Teisėja pažymėjo, jog tik dėl to, kad bylos nebūtų nagrinėjamos pernelyg ilgai, ji (*duomenys neskelbtini*), kas nagrinėjamu atveju Komisijos sprendime panaudota prieš ją pačią, nors, priešingai, šios aplinkybės tik patvirtina teisėjos atsidavimą savo profesijai. Teisėjos vertinimu, jos (*duomenys neskelbtini*) buvo (ir yra) vienas svarbesnių bylose vertinamų dalykų, kuris Komisijos sprendimo motyvuose plačiau neanalizuotas. Teisėja dar kartą pažymėjo, jog ji neturėjo tyčios atlikti vieno ar kito Komisijos nurodyto pažeidimo. Šie pažeidimai, teisėjos teigimu, buvo sąlygoti visumos susiklosčiusių aplinkybių (*duomenys neskelbtini*), buvusios ydingos teismo (ne)administravimo praktikos, natūralaus, pasaulio raidos tendencijas atitinkančio požiūrio į informacines technologijas ir jų naudojimą), o ne kryptingo, užsispyrusio ir neadekvataus teisėjos požiūrio į teismo procesą. Teisėja paaiškino, kad (*duomenys neskelbtini*) ir šiuo metu posėdžius organizuoja kontaktiniu būdu.
20. Teisėja paaiškino, kad manė turinti diskreciją organizuoti teisiuosius posėdžius nuotoliniu būdu ir buvo įsitikinusi, kad tai nebus laikoma pažeidimu. Teisme buvo žinoma, kad ji praktikuoja nuotolinį darbą, tačiau nei pastabų, nei komentarų šiuo klausimu ji nesulaukė, kas tik sustiprino įsitikinimą, kad jos procesinis elgesys yra tinkamas. Teisėja pabrėžė, kad nagrinėjamu laikotarpiu teisme buvo susiklostęs lyderystės vakuumas, teismas neturėjo realaus vadovo, nes teismo pirmininkė baigė eiti pareigas, tuo tarpu nauja teismo pirmininkė į pareigas buvo paskirta tik po 9 mėnesių, aptariamam laikotarpiu teismo bendruomenė nebuvo kviečiama į susirinkimus, nebuvo analizuojami aktualūs darbo organizavimo klausimai, teisėjai veikė savo nuožiūra. Teisėja pažymėjo, kad per 4 metų ir 7 mėnesių darbo teisme laikotarpį ji išnagrinėjo 82 baudžiamąsias bylas ir tik vienoje iš jų (baudžiamoji byla Nr. 1-20-1150/2024) nuosprendis buvo panaikintas, taigi, jos galutiniai procesiniai sprendimai baudžiamosiose bylose yra stabilūs, kokybiški, motyvuoti, teisėja laikosi procesinių terminų.
21. Teikdama paaiškinimus dėl baudžiamosios bylos Nr. 1-20-1150/2024, teisėja pažymėjo, kad ji dėjo maksimalias pastangas, siekdama tinkamai išnagrinėti šią baudžiamąją bylą, tačiau su viešu nuosprendžio paskelbimu įvyko nesusipratimas – dėl (*duomenys neskelbtini*) nuosprendis turėjo būti paskelbtas nuotoliniu būdu, tačiau, teisėjos sekretorei atostogaujant, dėl žmogiškosios klaidos, nesusišnekėjus su pavaduojančia sekretore, kaltinamajam buvo įteiktas nuosprendžio nuorašas. Teisėja neneigia savo padarytos klaidos, kad nuosprendis nebuvo tinkamai paskelbtas, tačiau kartu pažymėjo ir tai, kad jeigu būtų priimtas išteisinamasis nuosprendis, akivaizdu, kad kaltinamasis apeliacinio skundo šiuo pagrindu nebūtų pateikęs.
22. Teisėja pripažino, kad posėdžių baudžiamosiose bylose vedimas nuotoliniu būdu turi tam tikrų iššūkių, jie iš dalies nulemti ir turimos techninės įrangos ribotumo. Taip pat teisėja pažymėjo, kad (*duomenys neskelbtini*) galėjo daryti įtaką jos galimybei ilgą laiką išlaikyti koncentraciją, todėl momentinis koncentracijos praradimas šiuo atveju jokių būdu neturėtų būti siejamas su nepagarba proceso dalyviams, tai buvo (*duomenys neskelbtini*).

23. Pasisakydama dėl kitų, Vilniaus apygardos teismo pirmininkės teikime nurodomų darbo organizavimo trūkumų, t. y. kelių teisiamųjų posėdžių protokolų nepasirašymo, mantijos su skiriamuoju ženklu nedėvėjimo, juoko ar netinkamo proceso dalyvių klausymosi teisiamųjų posėdžių metu, teisėja nurodė, kad šių veiklos trūkumų neneigia. Kita vertus, teisėjos nuomone, nurodyti trūkumai nedaro įtakos kokybiškiems baigiamiesiems aktams ir tinkamam teisingumo vykdymui. Teisėja mano, kad keli nepasirašyti teismo posėdžių protokolai, turint omeny visą teisėjos darbo krūvį bei (*duomenys neskelbtini*), laikytini profesinės veiklos klaida, kuri neturėtų būti hiperbolizuojama. Teisėjos nuomone, jos elgesys ir posėdžio vedimo kultūra yra tinkama, o Sprendime nurodyta subjektyvi Komisijos nuomonė, siekiant sudaryti kuo nepalankesnę teisėjos portretą.
24. Atsižvelgdama į tai, kad savo poziciją išsamiai išdėstė paaiškinimuose bei Komisijos posėdyje, nesant jokių naujų aplinkybių, dėl kurių reiktų teikti žodinius paaiškinimus, taip pat dėl jos užimtumo nagrinėjant bylas, teisėja prašė drausmės bylą nagrinėti jai nedalyvaujant. Taip pat teisėja prašė nutraukti jai iškeltą drausmės bylą, nes nėra drausminės atsakomybės pagrindo, tuo atveju, jeigu drausmės byla nebūtų nutraukta, apsiriboti drausmės bylos svarstymu, o tuo atveju, jeigu drausmės byla nebūtų nutraukta ir nebūtų apsiribota drausmės bylos svarstymu, skirti švelniausią galimą drausminę nuobaudą – pastabą.

Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylos medžiagą,

k o n s t a t u o j a :

25. Pagal Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (toliau – Teismų įstatymas) 83 straipsnio 2 dalį, teisėjas gali atsakyti drausmine tvarka už teisėjo vardą žeminantį poelgį (1 punktą), už kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimą (2 punktą) ir už įstatymuose nustatytą teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymą (3 punktą).
26. Teisėjų etikos ir drausmės komisija 2025 m. gruodžio 3 d. sprendimu Nr. 18P-5 iškėlė drausmės bylą teisėjai M. Ambrasaitei-Valentinavičienei už Teisėjų etikos kodekse įtvirtintų pagarbos žmogui, pagarbos ir lojalumo valstybei, pareigingumo principų pažeidimus. Komisija padarė išvadą, kad teisėja M. Ambrasaite-Valentinavičienė savo elgesiu pakenkė teismo autoritetui ir teisėjo geram vardui.
27. Pagrindą iškelti drausmės bylą teisėjai M. Ambrasaitei-Valentinavičienei sudarė šios faktinės aplinkybės:
- 27.1. 2024 m. birželio 28 d. baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024 priimto nuosprendžio nepaskelbimas viešai, nuosprendžio nuorašo parengimo, patvirtinimo ir įteikimo tvarkos nesilaikymas baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024 ir kitose baudžiamosiose bylose;
- 27.2. nuotolinių posėdžių organizavimas, nesant išimtinių aplinkybių, dėl kurių būtų neįmanoma užtikrinti bylos nagrinėjimo įstatyme nustatyta įprasta tvarka; sklandaus ir įstatymuose nustatytus reikalavimus atitinkančio bylų nagrinėjimo proceso, proceso dalyvių teisių ir pareigų neužtikrinimas, teisėjo mantijos ir ženklo su Lietuvos valstybės herbu nedėvėjimas nuotoliniuose teismo posėdžiuose;
- 27.3. teisiamųjų posėdžių protokolų ir teismo nutarties nepasirašymas baudžiamosiose bylose.
28. Teisėjų garbės teismo vertinimu, Komisijos nustatytas drausmės bylos aplinkybes patvirtina surinkti faktiniai duomenys – byloje esantys Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro J. L. teikimas ir prie jo pridedami dokumentai – Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teisėjos M. Ambrasaite-Valentinavičienės 2024 m. birželio 28 d. nuosprendis baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024, Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų 2024 m. birželio 28 d. teisiamojo

posėdžio protokolas, Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2025 m. gegužės 6 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 1A-17-574/2025, Vilniaus apygardos teismo pirmininkės L. B. teikimas, VAT komisijos 2025 m. rugsėjo 8 d. patikrinimo aktas Nr. IA-7-2025 ir jo priedai – 2024 m. lapkričio 28 d. ir 2025 m. sausio 10 d. teisiųjų posėdžių protokolų baudžiamojoje byloje Nr. 1-1084-1150/2024 ir pažymų kopijos, 2024 m. birželio 28 d. teisiavimo posėdžio protokolo baudžiamojoje byloje Nr. 1-122-1150/2024 ir pažymų kopijos, 2023 m. spalio 11 d. teisiavimo posėdžio protokolo baudžiamojoje byloje Nr. N1-971-1150/2023 kopija, prie patikrinimo akto pridėti teisiųjų posėdžių vaizdo įrašai, Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO) esantys teisiųjų posėdžių garso įrašai. Šių faktinių aplinkybių neginčijo ir teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė. Todėl Teisėjų garbės teismas pagal savo kompetenciją sprendžia, ar šios aplinkybės sudaro pagrindą teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės elgesį vertinti kaip neatitinkantį Teisėjų etikos kodekso reikalavimų.

29. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis teismas) doktrinoje pažymėta, kad teismai, būdami viena iš valstybės valdžią – teisminę valdžią – įgyvendinančių, teisingumą vykdančių institucijų, turi veikti taip, kad visuomenė jais pasitikėtų. Visuomenės pasitikėjimą teismais lemia įvairūs veiksniai, *inter alia* teisėjų kvalifikacija, jų profesionalumas, sugebėjimas spręsti bylas vadovaujantis ne tik įstatymu, bet ir teise, tinkamo teisinio proceso užtikrinimas, pagarba procese dalyvaujantiems asmenims. Teisėjams keliami ir itin dideli etinio bei moralinio pobūdžio reikalavimai: jų reputacija turi būti nepriekaištinga; teisėjo elgesys – tiek susijęs su tiesioginiu pareigų atlikimu, tiek su jo veikla, kuri nėra susijusi su jo pareigomis, – turi būti toks, kad nepažemintų teisėjo vardo (pvz., Konstitucinio Teismo 2006 m. lapkričio 27 d. nutarimas, 2013 m. liepos 3 d. sprendimas).
30. Nepriekaištinga teisėjo reputacija reikalauja, kad teisėjas elgtųsi itin padoriai, skaidriai, pavyzdinai ne tik vykdydamas tiesiogines pareigas, bet ir kitose gyvenimo situacijose. Bangaloro teisėjų elgesio principų, priimtų 2002 m. Hagoje vykusiame teismų pirmininkų posėdyje (toliau – Bangaloro teisėjų elgesio principai), 3 punkte įtvirtinta, kad teisėjas turi užtikrinti, jog jo elgesys protingo stebėtojo požiūriu būtų nepriekaištingas. Teisėjo veiksmai ir elgesys turi patvirtinti žmonių tikėjimą teismų sistemos garbingumu.
31. Teisėjų etikos kodeksas nustato pagrindinius teisėjų elgesio principus, reglamentuoja teisėjų elgesį tiesioginių pareigų atlikimo metu ir elgesį, nesusijusį su tiesioginių pareigų atlikimu (Teisėjų etikos kodekso 1 straipsnis). Šio kodekso, kuris be išlygų taikomas visiems teisėjams, tikslas – apibrėžti veiklos ir elgesio principus, kurių turi laikytis teisėjas, vykdydamas teisės aktuose nustatytas funkcijas ir laisvu nuo tiesioginių funkcijų vykdymo metu; įtvirtinti, kad teisingumas ir kitos bendrai priimtoms žmogiškosios vertybės teismų veikloje turi prioritetą; didinti visuomenės pasitikėjimą teismais ir teisėjais, kelti jų autoritetą (Teisėjų etikos kodekso 2, 3 straipsniai).
32. Šioje drausmės byloje ypač aktualūs Teisėjų etikos kodekse įtvirtinti pagarbos žmogui, pagarbos ir lojalumo valstybei, pareigingumo principai. Vadovaudamasis pagarbos žmogui principu, teisėjas privalo gerbti žmogų, jo teises ir laisves, pagarbiai išklausti procese dalyvaujančius asmenis kaip to reikalauja įstatymas, dėmesingai reaguoti į jų prašymus ir siūlymus, o nepagrįstus prašymus atmesti taktiškai; tačiau teisėjas turi būti reiklus proceso tvarkos pažeidėjams (Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 ir 3 punktai), vadovaudamasis pagarbos ir lojalumo valstybei principu, teisėjas tarnybinių pažymėjimą, mantiją, ženklus privalo naudoti tik vykdydamas savo pareigas teisės aktu nustatyta tvarka, vertinti juos ir saugoti (Teisėjų etikos kodekso 7 straipsnio 4 punktas). Pareigingumo principas teisėją įpareigoja nepažeisti Konstitucijos, tarptautinių sutarčių, įstatymų ir kitų teisės aktų, savo pareigas atlikti nepriekaištingai, laiku, profesionaliai ir dalykiškai (Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktai).

Del teismo nuosprendžio nepaskelbimo viešai, nuosprendžio nuorašo parengimo, patvirtinimo ir įteikimo tvarkos nesilaikymo baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024 bei kitose baudžiamosiose bylose

33. Komisija, iškeldama drausmės bylą, Sprendime visų pirma konstatavo, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė 2024 m. birželio 28 d. į nuosprendžio paskelbimą baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024 atvykusiam kaltinamajam ir jo gynėjui nuosprendžio nepaskelbė viešai, neišaiškino nuosprendžio apskundimo tvarkos ir terminų, žodinio ir rašytinio apeliacinio proceso sąlygų, kaltinamajam paskirtų bausmių vykdymo ypatumų, tokiais veiksmais pažeidė pagarbos žmogui principą, įtvirtintą Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 punkte, ir pareigingumo principą, įtvirtintą Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktuose.
34. Drausmės byloje esantys duomenys patvirtina, kad Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija 2025 m. gegužės 6 d. nutartimi baudžiamojoje byloje Nr. 1A-17-574/2025 panaikino Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teisėjos Monikos Ambrasaitės-Valentinavičienės 2024 m. birželio 28 d. nuosprendį ir baudžiamąją bylą Nr. 1-20-1150/2024 perdavė nagrinėti iš naujo apylinkės teismui. Apeliacinės instancijos teismas panaikino nuosprendį būtent dėl to, kad nuosprendis nebuvo paskelbtas nei tuo laiku, kai turėjo būti skelbiamas, nei kitą dieną. Kitaip tariant, būtent dėl teisėjos padaryto pažeidimo byloje teko kartoti visą procesą.
35. Teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė Komisijai ir Teisėjų garbės teismui pateiktuose rašytiniuose paaiškinimuose, taip pat žodžiu Komisijos posėdyje pripažino, kad aptariamoje baudžiamojoje byloje ji nuosprendžio tinkamai nepaskelbė, nes, teisėjos teigimu, su viešu nuosprendžio paskelbimu įvyko nesusipratimas.
36. Teisėjų garbės teismas pažymi, kad teisė į teisingą (tinkamą) teisinį procesą yra konstitucinė asmens teisė, įtvirtinta Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnyje, Konstitucijos 31 straipsnio 2 dalyje. Ši teisė, būdama procesinė, iš esmės nulemia daugelio kitų (materialinių) teisių tinkamą įgyvendinimą ir apsaugą. Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje pabrėžiama, kad Konstitucijos 31 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas asmens teisės į tinkamą teismo procesą principas, be kita ko, reiškia, kad teismas privalo besąlygiškai laikytis konstitucinių principų ir juos įtvirtinančių įstatymų reikalavimų dėl baudžiamojo proceso šalių lygybės įstatymui ir teismui, būti nešališkas ir nepriklausomas. Tai – svarbiausios prielaidos, kad teisme būtų išsamiai ir nešališkai ištirtos bylos aplinkybės ir nustatyta tiesa bei teisingai pritaikyti baudžiamieji įstatymai (pvz., Konstitucinio Teismo 2000 m. rugsėjo 19 d. nutarimas).
37. Konstitucinis Teismas 2006 m. rugsėjo 21 d. nutarime yra konstatavęs, kad, paisant konstitucinio teisės viešumo imperatyvo, priimto ir teisėjų pasirašyto baigiamojo teismo akto įžanginė ir rezoliucinė dalys negali būti viešai nepaskelbiamos perskaitant balsiai teismo posėdžių salėje. Dėl kitų baigiamojo teismo akto dalių perskaitymo balsiai teismo posėdžių salėje įstatymų leidėjas gali nustatyti ir kitokį teisinį reguliavimą; įvairias Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatas (*inter alia* teisės viešumo reikalavimą) labiausiai atitiktų toks teisinis reguliavimas, kad teismas kiekvienoje byloje galėtų savo nuožiūra spręsti, kuri jo baigiamojo akto dalis ar kurios dalys turi būti viešai paskelbiamos perskaitant balsiai teismo posėdžių salėje – išskyrus įžanginę ir rezoliucinę dalis, kurios visada turi būti teismo posėdžių salėje perskaitomos balsiai (išskyrus minėtas išimtis).
38. Siekiant užtikrinti konstitucinį teisės į teisingą teismo procesą principą bei teisės viešumo imperatyvą, BPK 9 straipsnyje įtvirtintas bylų nagrinėjimo teisme viešumo reikalavimas. Teisėjų garbės teismas pažymi, kad baudžiamasis procesas Lietuvoje vyksta tik procesinių įstatymų reglamentuota tvarka ir joks teismas (teisėjas) neturi teisės nagrinėti bylų kitokia, nei BPK nustatyta tvarka.
39. BPK 308 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad iš anksto praneštu laiku teismas ar vienas iš bylų nagrinėjusios kolegijos teisėjų grįžta į teismo posėdžių salę ir paskelbia nuosprendį perskaitydamas jo įžanginę ir rezoliucinę dalis arba visą nuosprendį. Paskelbęs tik nuosprendžio įžanginę ir rezoliucinę dalis, teismas žodžiu turi paaiškinti priimto nuosprendžio motyvus, kuriuos gali papildyti perskaitydamas atskiras nuosprendžio dalis. Pagal 308 straipsnio 3 dalį, nuosprendis skelbiamas dalyvaujant kaltinamajam, jo gynėjui ir prokurorui, jeigu teismas nenusprendžia kitaip, o pagal

- 4 dalį, teisėjas, paskelbęs nuosprendį, išaiškina nagrinėjimo teisme dalyviams nuosprendžio apskundimo tvarką ir terminus, žodinio ir rašytinio apeliacinio proceso sąlygas, o kaltinamajam – dar ir paskirtų bausmių vykdymo ypatumus.
40. Atsižvelgiant į Konstitucijos 109 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą teismo pareigą vykdyti teisingumą, Konstitucinio Teismo suformuotą oficialiąją doktriną bei BPK 308 straipsnyje nustatytą teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad baigiamojo teismo akto įžanginės ir rezoliucinės dalių viešas paskelbimas teismo posėdžių salėje, taip pat aiškus nuosprendžio motyvų ir apskundimo tvarkos išaiškinimas proceso dalyviams yra imperatyvūs reikalavimai, užtikrinantys konstitucinius teisės į teisingą (tinkamą) teismo procesą, teisės viešumo principus ir pasitikėjimą teisingumo vykdymu. Šių reikalavimų laikymasis yra ne formali, bet esminė teisėjo pareiga, tiesiogiai susijusi su teisingumo įvykdymu ir proceso dalyvių teisių garantijomis.
41. Teisėjų garbės teismo vertinimu, nustačius aplinkybes, kad baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024 į nuosprendžio paskelbimą 2024 m. birželio 28 d. atvykusiam kaltinamajam ir jo gynėjui nuosprendis nebuvo paskelbtas viešai, nebuvo išaiškinta nuosprendžio apskundimo tvarka ir terminai, žodinio ir rašytinio apeliacinio proceso sąlygos, kaltinamajam paskirtų bausmių vykdymo ypatumai, darytina išvada, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė padarė akivaizdžius baudžiamojo proceso įstatymo pažeidimus. Konstatuotina, kad tokiu teisėjos elgesiu buvo pažeistas konstitucinis teisės viešumo imperatyvas ir neužtikrintas bylų nagrinėjimo teisme viešumo principas, įtvirtintas BPK 9 straipsnyje, bei padaryti BPK 308 straipsnyje įtvirtintos nuosprendžio paskelbimo tvarkos pažeidimai. Be to, dėl tokių teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės veiksmų užsitęsė baudžiamosios bylos Nr. 1-20-1150/2024 nagrinėjimas, kadangi, Vilniaus apygardos teismui panaikinus pirmosios instancijos teismo nuosprendį, baudžiamosios bylos nagrinėjimas buvo pradėtas iš naujo, o tai sukėlė neigiamas pasekmes proceso dalyviams (žr. šio sprendimo 34 punktą).
42. BPK 308 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad iš anksto praneštu laiku teismas ar vienas iš bylų nagrinėjusios kolegijos teisėjų grįžta į teismo posėdžių salę ir paskelbia nuosprendį perskaitydamas jo įžanginę ir rezoliucinę dalis arba visą nuosprendį. Paskelbus tik nuosprendžio įžanginę ir rezoliucinę dalis, teismas žodžiu turi paaiškinti priimto nuosprendžio motyvus, kuriuos gali papildyti perskaitydamas atskiras nuosprendžio dalis. Tai reiškia, kad teismas turi teisę tik pasirinkti, kaip nuosprendį paskelbti, t. y. ar perskaityti jo įžanginę ir rezoliucinę dalis, ar perskaityti visą nuosprendį. Kitoks nuosprendžio paskelbimo būdas BPK nėra įtvirtintas. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad nuosprendis skelbiamas dalyvaujant kaltinamajam, jo gynėjui ir prokurorui, jeigu teismas nenusprendžia kitaip. Pagal šio straipsnio 4 dalį, teisėjas, paskelbęs nuosprendį, išaiškina nagrinėjimo teisme dalyviams nuosprendžio apskundimo tvarką ir terminus, žodinio ir rašytinio apeliacinio proceso sąlygas, o kaltinamajam – dar ir paskirtų bausmių vykdymo ypatumus. Nuosprendžio nuorašai tuojau po paskelbimo įteikiami išteisintajam, nuteistajam ar asmeniui, kuriam byla nutraukta (BPK 310 straipsnio 1 dalis). Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą praktiką, nuosprendžio nuorašas turi tiksliai atitikti nuosprendžio tekstą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. sausio 10 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-28/2006). Nuosprendžio nuorašo tikrumas turi būti patvirtintas bent vieno iš bylų nagrinėjusio teisėjo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. spalio 24 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-263-697/2017). Tokiu reglamentavimu siekiama, kad būtų užkirstas kelias abejonėms dėl įteikto dokumento tikrumo ar teisėtumo.
43. Teisėjų garbės teismas pažymi, kad BPK 308 straipsnyje nustatytais veiksmais yra užbaigiama baudžiamojo proceso stadija – bylos procesas pirmosios instancijos teisme, sudaranti teisines prielaidas kitai baudžiamojo proceso stadijai – bylos procesui apeliacinės instancijos teisme. Taigi, nuosprendžio paskelbimas yra baigiamasis nuosprendžio priėmimo momentas. Tai privalomas teismo veiksmas, nes nepaskelbtas nuosprendis negalioja, jis nėra teisingumo vykdymo aktas.
44. Drausmės byloje taip pat nustatyta, kad Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2025 m. gegužės 6 d. nutartyje baudžiamojoje byloje Nr. 1A-17-574/2025 buvo

konstatuota, jog į nuosprendžio paskelbimą atvykusiems kaltinamajam ir jo gynėjui buvo įteiktas teismo posėdžio sekretorės parašu patvirtintas 2024 m. birželio 28 d. nuosprendžio nuorašas be teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės parašo. Teisėjų etikos komisijai patikrinus LITEKO duomenis apie Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų baudžiamąją bylą Nr. 1-20-1150/2024, buvo nustatyta, kad 2024 m. birželio 28 d. 15.30 val. į LITEKO nebuvo įkeltas teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės pasirašytas nuosprendžio originalas. LITEKO duomenimis, prie įvykio „Posėdis (nuosprendžio / nutarties priėmimas / paskelbimas)“ 2024 m. birželio 28 d. įkeltas tik nuosprendžio PDF formato dokumentas, kuriame yra teismo posėdžių sekretorės A. Kielytės 2024 m. birželio 28 d. įrašas „nuosprendžio nuorašas tikras“ bei jos parašas.

45. Be to, Komisija, įvertinusi Vilniaus apygardos teismo pirmininkės J. B. teikimo, VAT komisijos 2025 m. rugsėjo 8 d. patikrinimo akto Nr. IA-2025 ir LITEKO duomenis, nustatė, kad ne tik baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024, bet ir kitose teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės išnagrinėtose baudžiamosiose bylose Nr. 1-1186-1150/2024, Nr. N1-1078-1150/2024, Nr. 1-164-1150/2024, Nr. N1-72-1150/2024, Nr. 1-176-1150/2025, Nr. 1-115-1150/2025, Nr. 1-52-1150/2025, Nr. 1-1075-1150/2024, Nr. 1-528-1150/2024, Nr. 1-70-1150/2024, Nr. 1-20-1150/2024 ir Nr. 1-147-1150/2025 LITEKO buvo prisegtas nuosprendžio nuorašas PDF formatu be teisėjos parašo, patvirtintas tik teismo posėdžių sekretorės, o teismo nuosprendžių nuorašai, neatitinkantys teismo procesinio sprendimo nuorašui keliamų reikalavimų, išsiųsti proceso dalyviams. Atsižvelgdama į tai, Komisija konstatavo, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė tiek baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024, tiek kitose, pirmiau nurodytose baudžiamosiose bylose nesiėmė priemonių, jog būtų laikomasi BPK 310 straipsnyje ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotoje praktikoje nustatytos nuosprendžio nuorašo parengimo, patvirtinimo ir įteikimo tvarkos ir būtų užkirstas kelias abejonėms dėl įteikto dokumento tikrumo ar teisėtumo, ir toks netinkamas elgesys buvo sisteminio pobūdžio.
46. Nustatytų aplinkybių pagrindu Teisėjų garbės teismas konstatuoja, kad drausmės byloje yra pakankamai duomenų, patvirtinančių, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė 2024 m. birželio 28 d. numatytu laiku nepaskelbė nuosprendžio baudžiamojoje byloje Nr. 1-20-1150/2024, taip pat šioje baudžiamojoje byloje bei dar dvylikoje baudžiamųjų bylų (išvardintų šio sprendimo 45 punkte) nesilaikė BPK 310 straipsnyje bei Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotoje praktikoje nustatytos nuosprendžio nuorašo parengimo, patvirtinimo ir įteikimo tvarkos. Atsižvelgdamas į tai, Teisėjų garbės teismas pritaria Komisijos Sprendime padarytai išvadai, kad teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės elgesys neatitiko Teisėjų etikos kodekse įtvirtintų aukštų elgesio standartų, keliamų teisėjams. Tai reiškia, kad yra pagrindas konstatuoti, jog teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė pažeidė Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 punkte įtvirtintą pagarbos žmogui principą, įpareigojantį teisėją gerbti žmogų, jo teises ir laisves, taip pat pažeidė pareigingumo principą, nustatantį pareigą nepažeisti Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tarptautinių sutarčių, įstatymų ir kitų teisės aktų, savo pareigas atlikti nepriekaištingai, laiku, profesionaliai ir dalykiškai. Toks teisėjos elgesys kenkia geram teisėjo vardui ir teismo autoritetui. Konstatuotina, kad šioje drausmės bylos dalyje nustatytas teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės drausminės atsakomybės pagrindas, numatytas Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 punkte.

Dėl nuotolinių teismo posėdžių

47. Išskeldama drausmės bylą, Komisija taip pat konstatavo, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė nesilaikė BPK 8² straipsnio 2 dalies ir 242 straipsnio reikalavimų ir neužtikrino, kad teismo procesas būtų tiesioginis ir žodinis, o nuotolinių teismo posėdžių organizavimas vyktų tik išimtiniais atvejais.

48. Konstitucinio Teismo 2012 m. gruodžio 6 d. nutarime pažymėta, kad teisingas teismo procesas sudaro esminę prielaidą teisingam bylos rezultatui. Teisė į teisingą teismo procesą lemia įstatymų leidėjo pareigą įstatymu nustatyti Konstitucijos normas ir principus atitinkanti bylų nagrinėjimo teisme procesą. Pagal BPK 242 straipsnio 1 dalį, pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas bylą, privalo tiesiogiai ištirti bylos įrodymus: apklausti kaltinamuosius, nukentėjusiuosius, liudytojus, išklausti į teismo posėdį pašauktų ekspertų ir specialistų išvadas bei paaiškinimus, apžiūrėti daiktinius įrodymus, balsu perskaityti protokolus ir kitus dokumentus. Taigi, remiantis BPK 242 straipsnio nuostatomis, teismo procesas įprastai yra tiesioginis ir žodinis.
49. Pagal BPK 8² straipsnio 2 dalį, išimtiniais atvejais, kai neįmanoma užtikrinti bylų nagrinėjimo BPK nustatyta įprasta tvarka, bylų nagrinėjimas ir proceso dalyvių, liudytojų, ekspertų, specialistų, vertėjų ir kitų dalyvaujančių byloje asmenų, dalyvavimas teismo posėdžiuose, jei yra tam tinkamos techninės galimybės, gali būti užtikrinamas naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas), kai pagrįstai manoma, kad tokiu būdu byla bus išnagrinėta greičiau, tai netrukdydys išsamiai ir objektyviai ištirti visas bylos aplinkybes ir bus užtikrintos proceso dalyvių teisės.
50. Teismų įstatymo 34 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad bylų nagrinėjimas ir byloje dalyvaujančių asmenų bei kitų proceso dalyvių dalyvavimas teismo posėdžiuose gali būti užtikrinamas naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ir kitaip) teisingumo ministro nustatyta tvarka, suderinta su Teisėjų taryba. Naudojant šias technologijas, turi būti užtikrintas patikimas byloje dalyvaujančių asmenų ir kitų proceso dalyvių tapatybės nustatymas, objektyvus duomenų (įrodymų) fiksavimas ir pateikimas, galimybė naudotis procesinėmis teisėmis ir bylos nagrinėjimo teisme viešumas, taip pat konfidencialus byloje dalyvaujančių asmenų bendravimas su advokatu (atstovu). Remiantis Teismų įstatymo 34 straipsnio 8 dalimi, tais atvejais, kai byla žodinio proceso tvarka nagrinėjama naudojant saugias informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ir kitaip), teisėjų kolegijos nariai teismo posėdyje gali dalyvauti iš skirtingų teismo (teismo rūmų) patalpų.
51. Siekiant užtikrinti teismo posėdžių organizavimą nuotoliniu būdu, Teisėjų tarybos 2021 m. rugpjūčio 27 d. protokoliniu nutarimu buvo patvirtintos Rekomendacijos dėl nuotolinių teismo posėdžių organizavimo (toliau – Rekomendacijos). Rekomendacijose nuotolinis teismo posėdis apibrėžiamas kaip teismo posėdis, vykstantis žodinio proceso tvarka naudojant vaizdo konferencijų ar telekonferencijų įrangą, kai bylą nagrinėjantis teisėjas (teisėjų kolegija), teismo posėdžių sekretorius ir proceso dalyviai teismo posėdyje dalyvauja naudodami vaizdo konferencijų technologijas, t. y. nebūdami fiziškai tose pačiose teismo patalpose ar proceso įstatymų nustatytais atvejais kitoje bylos nagrinėjimo vietoje. Rekomendacijų 2.2 papunktyje nustatyta, kad nuotolinis teismo posėdis byloje gali būti organizuojamas įsitikinus, kad tokiu būdu bus užtikrintos visos būtinos procesinės garantijos ir bus užtikrinta kiekvieno byloje dalyvaujančio asmens teisė į teisingą bylos nagrinėjimą. Teisėjas dėl baudžiamojo proceso ypatumų, susijusių ir su baudžiamojo proceso dalyvių teisių užtikrinimu, privalo įvertinti galimas technologijų naudojimo baudžiamosiose bylose tam tikrais atvejais rizikas.
52. Aptartų teisės aktų nuostatų kontekste matyti, kad Lietuvos baudžiamajame procese nuotolinis teismo procesas įstatymų įtvirtintas kaip išimtiniais atvejais, siekiant teisėto tikslo, organizuojamas procesas ir tik tokiu būdu, kuris visiškai užtikrina proceso teisėtumą, garso ir vaizdo įrašymą, duomenų saugumą bei proceso dalyvių teises ir pareigas.
53. Iš drausmės byloje esančio VAT komisijos patikrinimo akto Nr. IA-2025 matyti, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė baudžiamųjų bylų nagrinėjimą paprastai organizavo nuotoliniu būdu ir pati dalyvavo teismo posėdžiuose ne iš teismo patalpų. LITEKO duomenys patvirtina, kad nė vienoje iš nutarčių, kuriose nutarta teisiąją posėdį organizuoti nuotoliniu būdu, nėra nurodyta išimtinių aplinkybių, dėl kurių nebuvo galimybės baudžiamąją bylą nagrinėti įprastine tvarka – gyvai teismo posėdžių salėje. Priešingai, daugumoje VAT komisijos patikrintų baudžiamųjų bylų (išskyrus baudžiamąsias bylas Nr. N1-72-1150/2024, Nr. 1-38-1150/2024, Nr. 1-5-1150/2024, Nr. 1-209-

1150/2024, Nr. 1-70-1150/2024, Nr. 1-20-1150/2024) jau pirminėje bylos nagrinėjimo stadijoje priimant nutartis dėl bylos perdavimo nagrinėti teisiamaajame posėdyje buvo nurodoma, kad paskirtas teisiamaasis posėdis vyks nuotolinėmis ryšių priemonėmis, visiškai nepagrindžiant tokio pasirinkimo išimtinio pobūdžio ir teisėto tikslo (pavyzdžiui, 2024 m. gegužės 24 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 1-675-1150/2024, 2024 m. birželio 12 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 1-763-1150/2024, 2024 m. liepos 31 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 1-1046-1150/2024 ir kitos). Įvertinus nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė, nagrinėdama bylas, nesilaikė BPK 8² straipsnio 2 dalyje ir 242 straipsnyje nustatyto reglamentavimo ir neužtikrino, kad teismo procesas būtų tiesioginis ir žodinis, o nuotolinių teismo posėdžių organizavimas vyktų tik išimtiniais atvejais. Nustatius, kad nuotoliniu būdu organizuojamuose teisiamaosiuose posėdžiuose teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė dalyvavo ne iš teismo patalpų, konstatuotina, kad tokiais veiksmais teisėja nesilaikė Teismų įstatymo 34 straipsnio 8 dalies reikalavimų.

54. Teisėjų garbės teismas pažymi, kad teismo posėdžiui vykstant nuotoliniu būdu itin svarbu užtikrinti proceso dalyvių procesines teises, įtvirtintas BPK ir tarptautiniuose teisės aktuose. Šios teisės yra glaudžiai susijusios su konstituciniu asmens teisės į teisingą (tinkamą) teismo procesą principu. Todėl nuotoliniame teismo procese privaloma laikytis tų pačių procesines teises užtikrinančių principų, kaip ir įprasta tvarka vykstančiuose teismo posėdžiuose. Komisija Sprendime konstatavo, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė ne tik neužtikrino, kad teismo procesas būtų tiesioginis ir žodinis, o nuotolinių teismo posėdžių organizavimas vyktų tik išimtiniais atvejais, bet ir organizuodama nuotolinius teismo posėdžius nesilaikė BPK, Teismų įstatymo, Rekomendacijų ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų.
55. BPK 241 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad bylos nagrinėjimui teisme vadovauja teisiamaosio posėdžio pirmininkas, o to paties straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad teisiamaosio posėdžio pirmininkas imasi visų įstatymų nurodytų priemonių, kad būtų išsamiai ir nešališkai ištirtos bylos aplinkybės. BPK 242 straipsnio 1 dalis nustato, kad pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas bylą, privalo tiesiogiai ištirti bylos įrodymus: apklausti kaltinamuosius, nukentėjusiuosius, liudytojus, išklausti į teismo posėdį pašauktų ekspertų ir specialistų išvadas bei paaiškinimus, apžiūrėti daiktinius įrodymus, balsu perskaityti protokolus ir kitus dokumentus. Teisėjas gautus proceso dalyvių ir kitų asmenų prašymus išnagrinėja sprenddamas bylos perdavimo nagrinėti teisiamaajame posėdyje klausimą, o vėliau gautus prašymus – kai jie gaunami (BPK 238 straipsnio 1 dalis).
56. Drausmės byloje esantys duomenys patvirtina, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė šių reikalavimų nesilaikė, nes, nagrinėdama baudžiamąsias bylas ne iš teismo posėdžių salės ir teismo patalpų, neturėjo su savimi baudžiamųjų bylų medžiagos, iki posėdžių pradžios nebuvo susipažinusi su proceso dalyvių pateiktais dokumentais, dėl to pavedimus surasti tam tikrus dokumentus davė teismo posėdžių sekretorei, teisėja ne pati tikrino baudžiamųjų bylų medžiagą, o pasikliovė teismo posėdžių sekretorės žodžiais, procesinius sprendimus dėl dokumentų prijungimo prie bylos medžiagos priėmė nesusipažinusi su šiais dokumentais, taip pat neturėjo galimybės ir pati nesiėmė veiksmų, kad susipažintų su posėdžio metu pateiktais procesiniais dokumentais. Teisėja ne visada sugebėjo užtikrinti teismo posėdžio tvarką, dalis teisėjos funkcijų buvo perduodama teismo posėdžių sekretorei, kai ne teisėja, o jos pavedimu teismo posėdžių sekretorė atliko tam tikrus procesinius veiksmus – ieškojo byloje pateiktų procesinių dokumentų, balsu išpėjo liudytoją dėl atsakomybės už melagingų parodymų davimą, perskaitė priesaikos tekstą, paklausė liudytojo, ar suprato priesaiką, t. y. teismo posėdžio pirmininkaujančio teisėjo procesines pareigas perkėlė teismo posėdžių sekretorei. Teisėja neužtikrino proceso dalyvių teisių ir pareigų (pavyzdžiui, proceso dalyviai neturėjo galimybių bylą nagrinėjančiai teisėjai perduoti dokumentų prijungti prie baudžiamosios bylos medžiagos, nebuvo galimybės teismui balsu perskaityti baudžiamosios bylos medžiagoje esančio civilinio ieškinio). Išvardinti teisėjos veiksmai nustatyti šiose baudžiamosiose bylose: Nr. 1-675-1150/2024 (2024 m. rugpjūčio 6 d. teisiamaajame posėdyje), Nr. 1-115-1150/2025 (2025 m. sausio 23 d. teisiamaajame posėdyje), Nr. 1-528-1150/2024 (2024 m. birželio 11 d. teisiamaajame posėdyje), Nr. 1-763-1150/2024 (2024 m. liepos 23 d. teisiamaajame posėdyje), Nr. 1-61-1150/2025

(Nr. 1-1084-1150/2024) (2024 m. rugsėjo 18 d. teisiamajame posėdyje), Nr. N1-72-1150/2024 (2023 m. rugsėjo 14 d. teisiamajame posėdyje). Nustatyta, kad tam, jog būtų galima atlikti procesinius veiksmus, baudžiamojoje byloje Nr. 1-122-1150/2024 2024 m. balandžio 25 d. vykusio teismo posėdžio metu buvo būtina daryti pertrauką.

57. Be to, teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė, pirmininkaudama nuotoliniams teismo posėdžiams, neužtikrino sklandaus ir proceso įstatyme nustatytus reikalavimus atitinkančio bylų nagrinėjimo proceso, proceso dalyvių teisių ir pareigų. Drausmės byloje nustatyta, kad teisėja nesiėmė priemonių, jog nuotoliniu būdu organizuojamuose posėdžiuose būtų užtikrinta tinkama garso ir vaizdo kokybė, teisėjai ir kitiems proceso dalyviams būtų matomi visi proceso dalyviai, posėdžių eiga nebuvo sklandi, klausimai ir atsakymai turėjo būti kartojami, proceso dalyviai dažnai reiškė pastabas dėl garso ir vaizdo kokybės, tačiau teisėja į jas nereagavo (pvz., baudžiamojoje byloje Nr. 1-61-1150/2025 (Nr. 1-1084-1150/2024) 2024 m. rugsėjo 18 d. vykusiame teisiamajame posėdyje, baudžiamojoje byloje Nr. 1-675-1150/2024 2024 m. rugpjūčio 6 d. vykusiame teisiamajame posėdyje, baudžiamojoje byloje Nr. 1-122-1150/2024 2024 m. balandžio 25 d. vykusiame teisiamajame posėdyje, baudžiamojoje byloje Nr. 1-1186-1150/2024 2024 m. rugsėjo 19 d. vykusiame teisiamajame posėdyje). Nustatyta, kad baudžiamąją bylą Nr. 1-80-1150/2025 skiriant nagrinėti nuotoliniu būdu nebuvo užtikrintas proceso operatyvumo principas – 2024 m. gruodžio 18 d. teisiamasis posėdis apskritai neįvyko, kai dėl techninių kliūčių nuotoliniu būdu negalėjo prisijungti prokuroras. Baudžiamojoje byloje Nr. 1-1046-1150/2024 2024 m. rugpjūčio 22 d. vykusio teismo posėdžio, kuriame teisėja dalyvavo nuotoliniu būdu, metu nebuvo užtikrinta tinkama proceso dalyvio aplinka (fonas), t. y. vienas iš kaltinamųjų dalyvavo teismo posėdyje vaikščiodamas viešoje vietoje ir save filmuodamas, vaizdas nuolat mirgėjo.
58. Taip pat drausmės byloje nustatyta, kad baudžiamojoje byloje Nr. 1-1046-1150/2024 2024 m. rugpjūčio 22 d. vykusio teismo posėdžio, kuriame teisėja dalyvavo nuotoliniu būdu, metu teisėja procesą vedė nedėmesingai, neatidžiai klausėsi kaltinamųjų baigiamųjų kalbų, po proceso dalyviams suteiktos replikos teisės pamiršo suteikti kaltinamiesiems paskutinį žodį ir pranešė, kad teismas išeina į pasitarimų kambarį priimti galutinio procesinio sprendimo. Tik tada, kai teismo posėdžių sekretorė, esanti teismo salėje, garsiai keletą kartų kreipėsi į teisėją, teisėja sureagavo ir pagal baudžiamojo proceso įstatymo reikalavimus tęsė ir užbaigė bylos nagrinėjimo procesą. Nustatyta, kad šio teismo posėdžio metu nuo minėtos teismo posėdžių sekretorės pastabos iki pat teismo posėdžio pabaigos teisėja neišlaikė rimties – balsu juokėsi arba šypsojosi.
59. Kaip minėta, drausminėn atsakomybėn traukiama teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė neginčijo Komisijos nustatytų faktinių drausmės bylos aplinkybių, tačiau nustatytus darbo trūkumus didžiąja dalimi aiškino (*duomenys neskelbtini*). Pagrindine nuotolinių posėdžių organizavimo, nesant tam įstatyme nustatytų išimtinių atvejų, priežastimi teisėja nurodė tai, kad (*duomenys neskelbtini*). Teisėjų garbės teismo vertinimu, aplinkybės, susijusios su (*duomenys neskelbtini*) pažeidimų padarymo metu, nors ir galėtų būti pripažintos iš dalies pateisinančiomis nuotolinės proceso formos pasirinkimą, tačiau savaime negali būti pateisinama priežastis pažeisti BPK nuostatas ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimus. Teisėjos nurodytos aplinkybės, susijusios su (*duomenys neskelbtini*), Teisėjų garbės teismo vertinimu, niekaip nepateisina posėdžių vedimo neturint bylos medžiagos, pirmininkaujančio procesinių pareigų perkėlimo teismo posėdžių sekretorei, ir kitų šioje byloje nustatytų pažeidimų. Teisėjų garbės teismas taip pat pritaria Komisijos nuomonei, kad teisėjos nurodomos priežastys, susijusios su lyderystės stoka teisme (teismo pirmininko nebuvimu) nagrinėjamu laikotarpiu, nepateisina teisėjos padarytų pažeidimų ir nešalina jos drausminės atsakomybės, kadangi teisėjas savo darbą organizuoja savarankiškai ir būtent jam, o ne teismo pirmininkui tenka atsakomybė už sklandų proceso organizavimą.
60. Teisėjų garbės teismas pabrėžia, kad teisėjų nepriklausomumas (vienas iš aspektų – teisėjai vykdydami teisingumą veikia nešališkai ir klauso tik įstatymų) yra Konstitucijos ir įstatymų saugoma vertybė. Pagal Teismų įstatymo 3 straipsnio 5 dalį, teisėjams suteikiamos socialinės garantijos, atitinkančios jų statusą ir užtikrinančios jų nepriklausomumą. Teisingumo vykdymas klausant tik įstatymo yra pirminė saugotina vertybė ir teisėjui pagal įstatymą priklausančios socialinės garantijos

skirtos šiai vertybei įgyvendinti. Teisėjų garbės teismo nuomone, nei (*duomenys neskelbtini*), nei laikinas teismo vadovo nebuvimas neatleidžia teisėjo nuo pareigos laikytis įstatymų reikalavimų, todėl konstatuotina, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė, nagrinėdama baudžiamąsias bylas, nebuvo pakankamai profesionali ir pareiginga bei nesiėmė visų galimų veiksmų, kad baudžiamųjų bylų nagrinėjimo procesas vyktų sklandžiai, laikantis įstatymų reikalavimų ir būtų užtikrintos proceso dalyvių teisės ir pareigos. Teisėjų garbės teismo vertinimu, teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės nurodomos priežastys, susijusios su galimais teismo posėdžių sekretorės darbo trūkumais, kuriais norima pateisinti konstitucinio teisės viešumo imperatyvo bei nuosprendžio nuorašo patvirtinimo tvarkos nesilaikymą baudžiamajoje byloje Nr. 1-20-1150/2024, taip pat nepaneigia teisėjos aplaidaus profesinių pareigų atlikimo. Teisėjas savo darbą vykdyti teisingumą turi organizuoti taip, kad padedantis vykdyti teisingumą personalas nedarytų įtakos jo priimamų sprendimų atlikimui laiku (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. birželio 16 d. nutartis Nr. GT1-5/2015).

61. Teisėjų garbės teismo vertinimu, drausmės byloje surinktų duomenų pakanka konstatuoti tam, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė nebuvo pakankamai pareiginga, nesiėmė visų priemonių ir neorganizavo savo profesinės veiklos taip, jog teismo procesas būtų tiesioginis ir žodinis, o nuotolinių posėdžių organizavimas vyktų tik išimtiniais atvejais, taip pat, organizuodama nuotolinius teismo posėdžius, šio sprendimo 53, 56–58 punktuose nurodytais veiksmais nesilaikė BPK, Teismų įstatymo, Rekomendacijų ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų, t. y. nuotoliniu būdu organizuojamuose teisiamuosiuose posėdžiuose teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė dalyvavo ne iš teismo patalpų, su savimi neturėjo bylų medžiagos, iki posėdžių pradžios nebuvo susipažinusi su proceso dalyvių pateiktais dokumentais, dėl to pavedimus surasti tam tikrus dokumentus bylose ne kartą davė teismo posėdžio sekretorei, ne pati tikrino baudžiamųjų bylų medžiagą, o pasikloviė teismo posėdžių sekretorės žodžiais, tokiu būdu teisėja teismo posėdžio pirmininkaujančio teisėjo procesines pareigas perkėlė teismo posėdžių sekretorei, taip pat teisėja procesinius sprendimus dėl dokumentų prijungimo priėmė nesusipažinusi su šiais dokumentais. Be to, teisėja nesiėmė priemonių, kad būtų laikomasi BPK, Rekomendacijų bei užtikrinta tinkama garso ir vaizdo kokybė, daromame vaizdo įrašė būtų matomi visi proceso dalyviai, būtų užtikrinta tinkama proceso dalyvio aplinka, o posėdžių eiga būtų sklandi, klausimai ir atsakymai nebūti kartojami. Nors proceso dalyviai dažnai reiškė pastabas dėl garso ir vaizdo kokybės, tačiau teisėja į jas nereaguodavo. Taip pat teisėja ne visada sugebėjo užtikrinti teismo posėdžio tvarką, kad proceso dalyviai nekalbėtų be teisėjos leidimo, dėmesingai klausytų teisėjos patvarkymų. Baudžiamajoje byloje Nr. 1-1046-1150/2024 vykusį teisiąmąjį posėdį teisėja vedė nedėmesingai, neatidžiai klausėsi kaltinamųjų baigiamųjų kalbų, po proceso dalyviams suteiktos replikos teisės pamiršo suteikti kaltinamiesiems paskutinį žodį, iki teisiąmojo posėdžio pabaigos neišlaikė rimties. Teisėjų garbės teismas konstatuoja, kad tokios aplinkybės parodo, jog teisėja neužtikrino, kad teismo procesas vyktų dalykiškai, profesionaliai ir laikantis orumo, rimties bei pagarbos principų, tinkamai užtikrinant proceso įstatyme nustatytas proceso dalyvių teises ir pareigas, dėmesingai reaguojant į jų prašymus. Teismo procesas prarado jam būdingą orumą, taip pat buvo silpninamas pasitikėjimas teismu ir pačiu teisingumo vykdymu.
62. Teisėjų garbės teismas konstatuoja, kad toks teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės elgesys neatitinka teisėjo profesinio elgesio standartų – atliekant savo pareigas gerbti žmogų, jo teises ir laisves, pagarbiai išklausti procese dalyvaujančius asmenis, kaip to reikalauja įstatymas, dėmesingai reaguoti į jų prašymus ir siūlymus, laikytis Teisėjų etikos kodekso pareigingumo principo reikalavimų (Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 ir 3 punktai), savo pareigas atlikti nepriekaištingai, laiku, profesionaliai ir dalykiškai, nepažeisti Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tarptautinių sutarčių, įstatymų ir kitų teisės aktų (Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktai). Toks teisėjos elgesys yra vertintinas kaip aiškiai aplaidus savo pareigų atlikimas, prieštaraujantis teisingumo vykdymo interesams, todėl pripažintinas žeminančiu teisėjo vardą ir kenkiančiu teismo autoritetui. Taigi konstatuotina, kad teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės drausminės

atsakomybės pagrindas šioje drausmės bylos dalyje nustatytas (Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 punktą).

63. Komisijos sprendime konstatuota ir tai, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė, nagrinėdama baudžiamąsias bylas Nr. 1-675-1150/2024 (2024 m. rugpjūčio 6 d. posėdis), Nr. 1046-1150/2024 (2024 m. rugpjūčio 22 d. posėdis), Nr. 1-61-1150/2025 (2024 m. rugsėjo 18 d. posėdis) ir Nr. 1-115-1150/2025 (2025 m. sausio 23 d. posėdis) nedėvėjo teisėjo mantijos ir ženklą su Lietuvos valstybės herbu. Komisija konstatavo, kad tokiais veiksmais teisėja pažeidė Teisėjų etikos kodekse įtvirtintą pagarbos ir lojalumo valstybei bei pareiškimo principus ir tokiu savo elgesiu pažemino teisėjo vardą.
64. Teismų įstatymo 42 straipsnio, reglamentuojančio teisėjų skiriamuosius ženklus, 1 dalis numato, kad teisėjų valdžios vykdančių teisingumą simbolių yra mantija ir ženklą su Lietuvos valstybės herbu. Teismų įstatymo 35 straipsnis reglamentuoja teismo posėdžio dalyvių skiriamuosius ženklus bei numato, kad teisėjai bylas nagrinėja dėvėdami mantijas ir ženklus su Lietuvos valstybės herbu. Pagal Rekomendacijų 2.5 papunktį, nuotolinio teismo posėdžio metu teisėjai taip pat dėvi mantijas ir ženklus su Lietuvos valstybės herbu.
65. Teisėjų garbės teismas pažymi, kad teisėjo mantija ir ženklą su Lietuvos valstybės herbu yra ne formalūs atributai, bet teismų valdžios, vykdančios teisingumą, simbolių, turintys aiškiai teisinę ir konstitucinę reikšmę. Teismų įstatyme šie skiriamieji ženklai nustatyti kaip privalomi, siekiant užtikrinti, kad teismo posėdžio dalyviai būtų tinkamai informuoti apie bylą nagrinėjančią teisėją ir jo įgaliojimus vykdyti teisingumą. Mantija ir ženklą kartu išreiškia teisėjų autoritetą, orumą ir nepriklausomumą, aiškiai atskiria teisėją nuo kitų proceso dalyvių, pabrėžia teismo proceso išskirtinumą bei skatina pagarbą teismui kaip valstybės valdžios institucijai.
66. Tarptautinėje praktikoje taip pat pripažįstama, kad teisėjo išoriniai nepriklausomumo ir institucinio autoriteto simbolių yra svarbi visuomenės pasitikėjimo teisingumo vykdymu dalis – tiek Europos valstybėse, tiek kitose demokratinėse teisinėse sistemose teisėjų apranga ir skiriamieji ženklai laikomi reikšmingais teismo orumo ir proceso rimtumo elementais. Nors tarptautiniuose dokumentuose (pvz., Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje, Bangaloro teisėjų elgesio principuose, Konsultacinės Europos teisėjų tarybos (CCJE) nuomonėje Nr. 3 (2002) dėl teisėjų profesinio elgesio principų ir kt.) tiesiogiai neįtvirtinamas reikalavimas teisėjui dėvėti mantiją ar konkretų skiriamąjį ženklą (tai paprastai reglamentuojama nacionalinėje teisėje), juose nuosekliai akcentuojama teismo autoriteto, orumo, proceso rimtumo ir visuomenės pasitikėjimo reikšmė, kuri tarptautinėje praktikoje laikoma neatsiejama ir nuo išorinių teismo valdžios simbolių. Todėl, Teisėjų garbės teismo vertinimu, teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės elgesys, nagrinėjant baudžiamąsias bylas ir nedėvint teisėjo mantijos bei ženklą su Lietuvos valstybės herbu, sudarė prielaidas sumenkinti teisėjo autoritetą ir orumą, menkino teismo proceso reikšmingumą bei pagarbą teismui ir yra nesuderinamas su teisėjams keliamais ypač aukštais profesinės etikos bei elgesio standartais. Teisėjų garbės teismas daro išvadą, kad tokiais veiksmais teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė pažeidė Teisėjų etikos kodekse įtvirtintą pagarbos ir lojalumo valstybei principo reikalavimus (Teisėjų etikos kodekso 7 straipsnio 4 punktą) bei pareiškimo principą, įtvirtintą Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktuose, ir tokiu savo elgesiu pažemino teisėjo vardą. Toks teisėjos elgesys kenkia geram teisėjo vardui ir teismo autoritetui. Konstatuotina, kad šioje drausmės bylos dalyje nustatytas teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės drausminės atsakomybės pagrindas, numatytas Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 punkte.

Dėl teisiųjų posėdžių protokolų ir teismo nutarties nepasirašymo

67. Iškeldama drausmės bylą teisėjai M. Ambrasaitėi-Valentinavičienei Komisija konstatavo, kad nepasirašydama teisiųjų posėdžių protokolų baudžiamosiose bylose Nr. N1-72-1150/2024 (2023 m. spalio 11 d. teisiąmojo posėdžio) ir Nr. 1-61-1150/2025 (Nr. 1-1084-1150/2024) (2024 m.

lapkričio 28 d. teismo posėdžio) ir nepasirašydama teismo nutarties baudžiamojoje byloje Nr. 1-38-1150/2024, teisėja pažeidė BPK nustatytus reikalavimus ir tokiu elgesiu nesilaikė Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 punkte įtvirtinto pagarbos žmogui principo bei Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktuose įtvirtinto pareiškimo principo reikalavimų.

68. Teismo posėdžio protokolo baudžiamojoje byloje turinys, protokolo surašymo ir pasirašymo tvarka ir terminai nustatyti BPK 261 straipsnyje, kurio 5 ir 6 dalyse įtvirtinta, kad teismo posėdžio protokolai ar jų dalys, kuriose fiksuojami iki teismo posėdžio pertraukos arba bylos nagrinėjimo atidėjimo atlikti veiksmai, turi būti pasirašomi ne vėliau kaip per tris dienas po to, kai pasibaigia teismasis posėdis, o didelės apimties bylose pasibaigus teismajam posėdžiui protokolas surašomas ne vėliau kaip per septynias dienas; protokolą pasirašo teismo posėdžio pirmininkas ir sekretorius. Drausmės bylos duomenimis nustatyta, kad teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės nagrinėtoje baudžiamojoje byloje Nr. N1-72-1150/2024 esantis 2023 m. spalio 11 d. teismo posėdžio protokolas ir baudžiamojoje byloje Nr. 1-61-1150/2025 (Nr. 1-1084-1150/2024) esantis 2024 m. lapkričio 28 d. teismo posėdžio protokolas nepasirašyti teisėjos.
69. Teisėjų garbės teismas pažymi, kad teismo posėdžio protokolas yra svarbus procesinis dokumentas, kuriame turi būti užfiksuota visa teismo posėdžio eiga, teismo ir kitų proceso dalyvių veiksmai, apklausiamų asmenų parodymai, kitų įrodymų tyrimas, teismo priimti sprendimai, pareikšti prašymai ir kt. BPK 261 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad nagrinėjimo teisme dalyviai per tris, o didelės apimties bylose per septynias dienas po teismo posėdžio protokolo ar jo dalies, kurioje fiksuojami iki teismo posėdžio pertraukos arba bylos nagrinėjimo atidėjimo atlikti veiksmai, pasirašymo gali susipažinti su visu teismo posėdžio protokolu ar jo dalimi, kurioje fiksuojami iki teismo posėdžio pertraukos arba bylos nagrinėjimo atidėjimo atlikti veiksmai, ir pateikti savo pastabas, taip pat nurodyti protokolo (jo dalies) neteisingumą ar neišsamumą. Kol teisėjas (teismo posėdžio pirmininkas) nepasirašo teismo posėdžio protokolo, nagrinėjimo teisme dalyviai negali pasinaudoti šiomis procesinėmis teisėmis, todėl, Teisėjų garbės teismo vertinimu, drausmės byloje nustačius, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė pažeidė BPK 261 straipsnio reikalavimus, konstatuotina, jog taip pat buvo apribotos BPK 261 straipsnio 7 dalyje įtvirtintos nagrinėjimo teisme dalyvių teisės susipažinti su teismo posėdžio protokolų įrašais ir pateikti savo pastabas.
70. Drausmės byloje nustatyta, kad baudžiamojoje byloje Nr. 1-38-1150/2024 teisėjos Monikos Ambrasaitės-Valentinavičienės 2024 m. vasario 15 d. nutartimi nuosprendžio priėmimo ir paskelbimo terminas pratęstas iki 2024 m. vasario 27 d., tačiau baudžiamojoje byloje nėra šios nutarties originalo. Iš BPK 31 ir 253 straipsniuose įtvirtinto teisinio reglamentavimo matyti, kad teisėjas rašytines nutartis priima jas surašydamas kaip atskirus dokumentus ir pasirašydamas. Šis reikalavimas nėra formalus – tai esminė garantija, patvirtinanti teisėjo valią ir procesinio sprendimo egzistavimą. Nepasirašytas procesinis dokumentas nelaikomas priimtu, nes be teisėjo parašo nėra patvirtinta jo faktinė valia, o pats dokumentas neturi teisinės galios.
71. Teisėjų garbės teismas konstatuoja, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė, nepasirašydama teismųjų posėdžių protokolų, pažeidė BPK 261 straipsnyje nustatytus reikalavimus, taip buvo sudarytos prielaidos apriboti BPK 261 straipsnio 7 dalyje įtvirtintas proceso dalyvių teises susipažinti su teismo posėdžio protokolų įrašais ir pateikti savo pastabas, o nepasirašiusi teismo nutarties teisėja pažeidė BPK 31, 253 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Tai reiškia, kad yra pagrindas konstatuoti, jog teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė pažeidė Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 1 punkte įtvirtinto pagarbos žmogui principo atliekant pareigas gerbti proceso dalyvių teises bei Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 punktuose įtvirtinto pareiškimo principo nepažeisti įstatymų ir kitų teisės aktų, savo pareigas atlikti nepriekaištingai, laiku ir profesionaliai reikalavimus. Toks teisėjos elgesys nesuderinamas su geru teisėjo vardu ir kenkia teismo autoritetui. Konstatuotina, kad šioje drausmės bylos dalyje nustatytas teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės drausminės atsakomybės pagrindas (Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 punktas).

Dėl drausminės atsakomybės poveikio priemonės parinkimo

72. Teismų įstatymo 86 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylą, sprendimu gali: nutraukti drausmės bylą, nes nėra drausminės atsakomybės pagrindo; nutraukti drausmės bylą, jei praleistas terminas šiai bylai iškelti; apsiriboti drausmės bylos svarstymu; paskirti drausminę nuobaudą. Vadovaudamasis Teismų įstatymo 87 straipsnio 1 dalimi, Teisėjų garbės teismas gali skirti vieną iš šių drausminių nuobaudų: pareikšti pastabą; pareikšti papeikimą; pareikšti griežtą papeikimą.
73. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad teisinės atsakomybės proporcingumas siaurąja prasme reikalauja nustatyti konkrečiam teisės pažeidėjui taikomos poveikio priemonės ir teisinės atsakomybės tikslų atitikimą, o būtent – individualizuoti taikomą poveikio priemonę. Sankcijų už drausminius pažeidimus individualizavimas įstatymo numatyta apimtimi įvyksta atsižvelgiant į padaryto teisės pažeidimo sunkumą, pažeidėjo asmenybę ir aplinkybes, kuriomis teisės pažeidimas padarytas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 15 d. nutartis byloje Nr. GT1-2/2015, 2020 m. gruodžio 10 d. nutartis byloje Nr. GT1-1/2020).
74. Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs teisėjo drausmės bylą ir sprenddamas klausimą dėl teisėjų drausminės atsakomybės poveikio priemonių parinkimo, kiekvienu atveju atsižvelgia į padarytų pažeidimų sunkumą, skaičių ir jų padarymo aplinkybes, taip pat į tai, kaip pats teisėjas vertina savo veiksmus ir savo paties atsakomybę, kad ateityje toks elgesys nesikartotų, atsižvelgia į tai, ar teisėjas anksčiau nebuvo baustas drausmine tvarka, t. y. ar teisėjo drausminės atsakomybės klausimas Teisėjų garbės teisme sprendžiamas pirmą kartą, taip pat įvertina visas aplinkybes, reikšmingas teisėjų drausminės atsakomybės poveikio priemonėms parinkti.
75. Sprenddamas klausimą dėl teisėjų drausminės atsakomybės poveikio priemonių parinkimo šioje drausmės byloje, Teisėjų garbės teismas atsižvelgia į teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės padarytų Teisėjų etikos kodekso principų pažeidimų skaičių – teisėjos M. Ambrasaitės-Valentinavičienės nepareigingas elgesys konstatuotas nagrinėjant ne vieną baudžiamąją bylą, tai rodo pasikartojančių pažeidimų pobūdį ir sistemiškumą, į tai, kad padarytais pažeidimais buvo suvaržytos bylos nagrinėjimo teisme dalyvių procesinės teisės.
76. Taip pat, sprenddamas klausimą dėl drausminės atsakomybės poveikio priemonės parinkimo, Teisėjų garbės teismas atsižvelgia į tai, kad teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė nors ir iš esmės pripažino padarytus pažeidimus, tačiau nepakankamai savikritiškai vertina savo veiksmus (teisinasi (*duomenys neskelbtini*)), taip pat lyderystės stoka teisme ar nesusikalbėjimu su pavaduojančia teismo posėdžių sekretore – taip bandydama perkelti asmeninę atsakomybę kitiems asmenims).
77. Parinkdamas drausminės atsakomybės priemonę, Teisėjų garbės teismas atsižvelgia ir į tai, kad nors teisėja M. Ambrasaitė-Valentinavičienė anksčiau drausmine tvarka nebuvo bausta, tačiau drausmės byloje esantys duomenys patvirtina, kad teisėjos pasikartojantys darbo trūkumai, susiję su pareigingumo principo nesilaikymu nagrinėjant bylas, jau buvo svarstyti Teisėjų etikos ir drausmės komisijoje (Komisijos 2024 m. balandžio 24 d. sprendimas Nr. 18P-3). Nors minėtu Komisijos sprendimu buvo nuspręsta drausmės bylos teisėjai nekelti, apsiribojant tik apsvaistymu Komisijoje, tačiau šie duomenys vertintini kaip papildomai charakterizuojantys teisėjos asmenybę, rodantys, kad teisėja išvadų nepadarė, jos elgesys nepasikeitė – ji, atlikdama teisėjos pareigas, ir toliau nesilaiko Teisėjų etikos kodekso reikalavimų.
78. Įvertinęs visas aplinkybes, reikšmingas šioje drausmės byloje teisėjų drausminės atsakomybės poveikio priemonėms parinkti, Teisėjų garbės teismas nusprendžia, kad drausminės atsakomybės tikslai šioje drausmės byloje bus pasiekti teisėjai M. Ambrasaitėi-Valentinavičienei skiriant Teismų įstatymo 87 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą drausminę nuobaudą – pastabą.

Teisėjų garbės teismas, vadovaudamasis Teismų įstatymo 86 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 87 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Teisėjų garbės teismo nuostatų 40.4.1 papunkčiu,

n u s p r e n d ž i a :

Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teisėjai Monikai Ambrasaitėi-Valentinavičienei pareikšti pastabą.

Šis Teisėjų garbės teismo sprendimas per dešimt dienų nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Lietuvos Aukščiausiajam Teismui.

Teisėjų garbės teismo nariai

Laimutis Alechnavičius

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Jolanta Čepukėnienė

Giedrė Jakštienė

Diana Labokaitė

Snieguolė Matulienė

Vita Valeckaitė